

TALOUSARVIOALOITE 28/2006 vp

Määrärahan osoittaminen Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tutkimustoimintaan

Eduskunnalle

Valtioneuvosto antoi 23.3.2006 valtiontalouden kehukset vuosille 2007—2011. Osana sitä päätettiin tuottavuustoimenpiteistä, joiden tarkoituksena on, että ne johtavat valtion henkilöstömäärän pienenemiseen 9 600 htv:llä vuoteen 2011 mennessä. Tämä on 7,9 % valtion henkilötövuosimäärästä. Kehyspäätöksessä todetaan, että kaikki toimenpiteet voidaan toteuttaa henkilöstön luonnollisen poistuman puitteissa.

Linjauksen mukaan Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) kehys leikkautuu 4,305 milj. euroa (13,5 %) vuodesta 2006 vuoteen 2011. Henkilötövuodet vähenevät 128 htv (14,2 %). Valtion tuottavuusohjelman mukaisesti luontainen poistuma hyödynnetään, kun säästöjä tavoitellaan. MTT:n tapauksessa luontainen poistuma ei kuitenkaan riitä, sillä eläkkeelle on siirtymässä vuoteen 2011 mennessä vain 95 henkilöä.

Tuottavuuden parantamisesta syntyvä kohdentamisvara uhkaa jäädä MTT:n tapauksessa saamatta. Valtion tuottavuusohjelma lähtee siitä, että tuottavuutta parannetaan puolella henkilöstön luontaisesta poistumasta. MTT:n tapauksessa tämä tarkoittaisi 47,5 htv:n vähennystä vuoteen 2011 mennessä. Esitetty leikkaus on 2,7-kertainen tavoitteena olevaan tuottavuuden parantamiseen nähden. MTT joutuu leikkaamaan toimintaansa rankalla kädellä. Joudutaan mm. supistamaan useaa tutkimusaluetta, luopumaan osasta kasvihuone- ja laboratoriotiloja, vähentämään Jokioisten lehmien määrä minimiin, leik-

kaamaan maatilatoimintoja usealla paikkakunnalla jne.

MTT:n toimintamenot vuodelle 2007 (momentti 30.20.21) on esitetty alennettavaksi 202 000 euroa. Kun valtion eläketurvan hoitokulmaksun (VEL) muutos otetaan huomioon, asiallisesti ottaen kehys alenee 315 000 euroa. Vuosien 2005—2006 tulopoliittisen ratkaisun vuoden 2007 kustannusvaikutus, joka ei sisälly kehykseen, on noin 400 000 euroa. Siten MTT:n voimavarat olisivat 715 000 euroa pienemmät kuin vuonna 2006.

Elintarviketuotanto tapahtuu Suomessa erityisen vaikeissa luonnonolosuhteissa, mikä nostaa tuotantokustannuksia. Omavaraisen, erityisoloihimme liittyvän tutkimustoiminnan jatkuvuus tulisi turvata.

Maataloudelle asetetut uudet vaatimukset heijastuvat tutkimukseen voimakkaasti. Näitä uusia vaatimuksia ovat bioenergian tuotanto, vesien ja ilman suojeleminen, ympäristön ja kulttuurimaiseman hoito, maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen, matkailuvetovoimaisuuden turvaaminen sekä tuotantoeläinten hyvinvointi. Lisäksi Suomen elintarviketalouteen kohdistuu joukko globaaleja prosesseja, kuten ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen ehkäisy, geenivarojen suojeleminen sekä tuotannon ja kulutuksen kestävyys.

Päättäjät ja viranomaiset tarvitsevat kansainvälistyvässä toimintaympäristössä runsaasti tiedollista tukea muun muassa yhteisessä maatalouspolitiikassa sekä kansainvälisten ympäristö-

ja kauppasopimusten valmistelussa ja soveltamisessa. Alan sektoritutkimus on tämän kasvavan tiedontarpeen tärkein tuottaja.

Vähenevä perusrahoitus uhkaa välittömästi maa- ja elintarviketalouden yrittäjien sekä maa-seudun muiden toimijoiden kykyä selviytyä tulevaisuuden haasteista. Lisäksi rahoitus heijastuu Suomen kykyyn osallistua kansainvälisten päätösten ja sopimusten valmisteluun ja toisaalta hyödyntää niiden tarjoamia mahdollisuuksia.

Maa- ja elintarviketalous on yhteiskunnan voimakkaan ohjauksen kohteena. Tämän ohjauksen vastineeksi myös alaa koskevan tutkimuksen julkisen rahoituksen tulee olla vahva.

Hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2006 panostettiin T&K-toimintaan ja tutkimusrahoitusta lisättiin 86 milj. eurolla. MMM:n hallinnonalalle tästä lisäyksestä ei osoitettu mitään; päinvastoin

hallinnonalan tutkimustoiminnan rahoitusta supistettiin noin kolmella miljoonalla eurolla tavoitteena tutkimustoiminnan tuottavuuden ja tehokkuuden lisääminen. MMM:n hallinnonalan tutkimustoiminnan rahoituksen (vuonna 2006 yhteensä noin 110 milj. euroa) kohtelu on päinvastainen kuin toisen suuren elinkeinoministeriön eli kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan tutkimusrahoituksen (vuonna 2006 yhteensä noin 550 milj. euroa) kohtelu.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 30.20.21 lisäyksenä 715 000 euroa Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tutkimustoimintaan.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Matti Kauppila /vas
Jari Koskinen /kok
Minna Lintonen /sd
Juha Rehula /kesk
Satu Taiveaho /sd

Tuija Nurmi /kok
Timo Seppälä /kok
Päivi Räsänen /kd
Johannes Koskinen /sd
Kirsi Ojansuu /vihr
Jouko Skinnari /sd